

6312

СТАВЪ

АРМЯНСКАГО ДРАМАТИЧЕСКАГО

ОБЩЕСТВА

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Հ Ա Յ Ո Յ

ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Т И Ф Л И С ь

Типографія „Г Е Р М Е С ь“

1913

EGOS YAM T T
0 2 NOV 2010

702 up
4-21

300

1373-44 УСТАВЪ

АРМЯНСКАГО ДРАМАТИЧЕСКАГО

ОБЩЕСТВА

1003
11915

ՎԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Հ Ա Յ Ո Յ

ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ТИФЛИСЬ

Типографія „ГЕРМЕСЬ“

1913

Журнальнымъ постановленіемъ Тифлискаго Губернакаго по дѣламъ объ обществахъ Присутствія отъ 4 марта 1913 г. Армянское Драматическое Общество внесено въ реестръ подъ № 200. Настоящій уставъ утвержденъ и къ возникновенію дѣятельности означеннаго общества препятствій не встрѣчается. Марта 19 дня 1913 г.

И. д. Губернатора *Е. Пановъ.*

У С Т А В Ъ

Армянскаго Драматическаго Общества.

I. Учрежденіе Общества и его цѣль

Армянское Драматическое Общество преобразовывается на нижеслѣдующихъ условіяхъ:

§ 1. Армянское Драматическое Общество учреждается въ гор. Тифлисѣ съ цѣлью содѣйствовать развитію драматическаго искусства среди армянъ, а также устройству постоянныхъ и случайныхъ армянскихъ спектаклей.

ПРИМѢЧАНІЕ. Устройство Обществомъ спектаклей допускается лишь съ особаго на то каждый разъ разрѣшенія подлежащей власти и съ соблюденіемъ всѣхъ дѣйствующихъ на сей предметъ правилъ и распоряженій правительства
§ 2. Въ видахъ достиженія означенной цѣли, Общество имѣетъ право:

а) Приобрѣтать и отчуждать, а также брать и отдавать въ пользованіе, на прокатъ, въ аренду и подъ залогъ движимое и недвижимое имущество и авторское право на драматическія произведенія,

Ընկերութիւններին վերաբերեալ գործերի թիֆլիսի նահանգական Ատեանի 1913 թւի Մարտի 4-ին կայացած օրագրական որոշմամբ Հայոց Դրամատիկական Ընկերութիւնը մուծուած է ոէէստը № 200-ով, այս կանոնադրութիւնը հաստատած է և յիշեալ ընկերութեան գործունէութեան սկզբնաւորութեան նկատմամբ արգելքներ չը կան: 1913 թւի Մարտի 19-ին: Նահանգապետի պաշտօնակատար Ե. Պանով:

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Ի Ռ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

Հ Ա Յ Ո Ց Դ Ի Ր Ա Մ Ա Տ Ի Կ Ա Կ Ա Ն

Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

I. Ընկերութեան կազմակերպութիւնը եւ նպատակը

Հայոց դրամատիկական ընկերութիւնը վերակազմուած է հետեւեալ պայմաններով:

§ 1. Հայոց դրամատիկական ընկերութիւնը հիմնուած է թիֆլիսում՝ հայերի մէջ դրամատիկական արուեստի զարգացմանը նպաստելու և մշտական ու պատահական հայկական ներկայացումներ կազմակերպելու նպատակով:

Մ ա ն ո թ ու թ իւ ն .— Ընկերութիւնը իրաւունք ունի ներկայացումներ տալ՝ իւրաքանչիւր անգամի համար թոյլտուութիւն ստանալով պատշաճաւոր իշխանութիւնից, և պահպանելով այդ մասին գոյութիւն ունեցող բոլոր կանոններն ու կառավարութեան կարգադրութիւնները:

§ 2. Յիշեալ նպատակին հասնելու համար ընկերութիւնը իրաւունք ունի.

ա.) Ձեռք բերել և տալ ուրիշներին ի սեփականութիւն, նոյնպէս և վերցնել ու տալ ի շահեցումն, վարձովի, կապալով և ի գրաւ՝ շարժական ու անշարժ կայքեր և թատերական գրուածքների հեղինակային իրաւունք, պայմաններ կապել, պաշտպանել դատարանում իր շահերը

заключатъ договоры и сдѣлки, защищать свои интересы въ Судѣ черезъ уполномоченныхъ, назначаеваемыхъ по постановленію Общаго Собранія или Совѣта, и вообще пользоваться всѣми правами, предоставленными юридическимъ лицамъ;

б) Издавать, съ соблюденіемъ цензурныхъ правилъ, на армянскомъ языкѣ, оригинальныя и переводныя драматическія произведенія, а также сборники и періодическій органъ, посвященные вопросамъ театра и искусства;

ПРИМѢЧАНІЕ. Либретто и сценарій для объясненія спектаклей могутъ быть издаваемы и на русскомъ языкѣ;

в) Назначать преміи на лучшія драматическія произведенія на армянскомъ языкѣ;

г) Устраивать, съ надлежащаго на то каждый разъ разрѣшенія, публичныя лекціи, театральныя классы, курсы, библиотеки и читальни для подготовки и развитія сценическихъ дѣятелей;

д) Созывать, съ надлежащаго разрѣшенія, съѣзды сценическихъ дѣятелей армянъ;

е) Выдавать пособия и пенсіи нуждающимся сценическимъ дѣятелямъ армянамъ и ихъ семействамъ, и

ж) учредить, съ надлежащаго разрѣшенія, стипендіи для подготовки дѣятелей для армянской сцены.

II. Средства Общества.

§ 3. Средства Общества составляются.

а) изъ взносовъ его членовъ;

ընդհանուր ժողովի կամ խորհրդի որոշմամբ նըշանակուած լրագործների միջոցով և առհասարակ օգտուել իրաւարանական մարմիններին յատկացուած բոլոր իրաւունքներով:

բ) Հրատարակել, գրաքննական կանոններին համակերպելով, հայերէն ինքնուրոյն և թարգմանական զրամատիկական երկեր, ինչպէս նաև թատրոնական և գեղարուեստական հարցերին նուիրած ժողովածուներ և պարբերական հանդէս կամ թերթ:

Ծանօթութիւն.— Ներկայացումները բացատրելու համար լրբրէտօներ և սցենարիումներ կարելի է հրատարակել նաև ոտսերէն լեզուով:

գ) Մրցանակներ նշանակել հայերէն ամենալաւ թատերագրական երկերի համար:

դ) Կազմակերպել՝ իւրաքանչիւր անգամին պատշաճաւոր իշխանութեան թոյլտուութեամբ՝ դասախօսութիւններ, թատերական դասարաններ, դասընթացներ, գրադարաններ և ընթերցարաններ բեմական գործիչների պատրաստութեան և զարգացման համար:

ե) Գումարել, պատշաճաւոր իշխանութեան թոյլտուութեամբ, հայ բեմական գործիչների համազումարներ:

զ) Օժանդակութիւններ ու կենսաթոշակներ տալ կարիքաւոր հայ բեմական գործիչներին ու նրանց ընտանիքներին, և

է) հիմնել, պատշաճաւոր թոյլտուութեամբ թոշակներ հայ բեմի համար գործիչներ պատրաստելու նպատակով:

б) изъ сборовъ со спектаклей, устраиваемыхъ самимъ Обществомъ;

в) изъ опредѣляемой по добровольному со глашенію части сбора со спектаклей, устраиваемыхъ при содѣйствіи Общества;

г) изъ процентовъ съ капитала Общества, изъ доходовъ съ его имущества, предпріятій и изданій, а также изъ гонорара авторскаго права на драматическія произведенія;

д) изъ случайныхъ въ пользу Общества поступлений, какъ-то: пожертвованія, отказы по завѣщанію и т. п., и

е) изъ имущества бывшаго Драматическаго Общества въ Тифлисъ.

§ 4. Капиталы и прочее имущество Общества сохраняются по усмотрѣнію и подѣ отвѣтственностью членовъ Центрального Совѣта и мѣстныхъ правленій.

III. Составъ Общества.

§ 5. Общество состоитъ изъ членовъ: почетныхъ, пожизненныхъ, дѣйствительныхъ и членовъ—соревнователей. Членами Общества могутъ быть лица обоого пола, безъ различія званій.

ПРИМЪЧАНІЕ. Членами Общества не могутъ быть: а) несовершеннолѣтніе, за исключеніемъ имѣющихъ классныя чины; б) учащіеся въ учебныхъ заведеніяхъ; в) состоящіе на дѣйствительной службѣ нижніе воинскіе чины и юнкера, и г) подвергшіеся ограниченію въ правахъ по суду и

II. Цѣль и задачи Общества

§ 3. Цѣль и задачи Общества

а) Ученіе и просвѣщеніе.

б) Цѣль и задачи Общества. — Цѣль и задачи Общества.

в) Цѣль и задачи Общества. — Цѣль и задачи Общества.

г) Цѣль и задачи Общества. — Цѣль и задачи Общества.

д) Цѣль и задачи Общества. — Цѣль и задачи Общества.

е) Цѣль и задачи Общества. — Цѣль и задачи Общества.

§ 4. Цѣль и задачи Общества. — Цѣль и задачи Общества.

III. Цѣль и задачи Общества

§ 5. Цѣль и задачи Общества. — Цѣль и задачи Общества.

Цѣль и задачи Общества. — Цѣль и задачи Общества.

состояшіе подѣ судомъ и слѣдствіемъ по обвиненію въ преступленіяхъ, влекущихъ за собой ограниченіе въ правахъ.

§ 6. Въ почетные члены избираются Общимъ Собраніемъ лица, оказавшія или могущія оказать армянскому театральному искусству важныя услуги личною своею дѣятельностью, а также пожертвовавшія въ пользу Общества не менѣе 1000 рублей.

§ 7. Пожизненными членами признаются лица, пожертвовавшія Обществу единовременно не менѣе 50 рублей.

ПРИМѢЧАНІЕ. Лица, состоявшія почетными и пожизненными членами Армянскаго Драматическаго Общества до измѣненія устава, остаются въ томъ же званіи, а бывшіе члены-учредители считаются пожизненными членами преобразованнаго Общества.

§ 8. Дѣйствительными членами признаются лица, изъявившія желаніе вносить въ пользу Общества не менѣе трехъ руб. ежегодно и выбранныя въ это званіе Общимъ Собраніемъ.

§ 9. Членъ Общества, не внесшій къ опредѣленному Общимъ Собраніемъ сроку членскаго взноса, считается выбывшимъ изъ Общества.

§ 10. Лица, которыя своею безвозмездною дѣятельностью содѣйствуютъ цѣлямъ Общества, могутъ быть избираемы, по представленію Совета или Правленія, Общимъ Собраніемъ въ члены—соревнователи безъ уплаты денежныхъ взносовъ.

ա) Անշափահանները, բացի աստիճան ունեցողներից.
բ) Դպրոցների աշակերտները.

գ) Իսկական ծառայութեան մէջ եղող ստորին զին-
ւորականները և իւնկերները և

դ) Դատարանով իրաւունքների սահմանափակման
ենթարկուածները և դատի ու դատաքննութեան տակ
եղողները այնպիսի յանցանքների համար, որոնց հետեան-
քը կարող է լինել իրաւունքների սահմանափակումս:

§ 6. Պատուաւոր անդամ ընտրուած է ընդ-
հանուր ժողովը այն անձերին, որոնք իրենց ան-
ձնական գործունէութեամբ մեծ ծառայութիւն են
մատուցել կամ կարող են մատուցանել հայկական
թատերական արուեստին, նաև ընկերու-
թեան օգտին 1000 ըուբլուց ոչ պակաս նուիրող-
ներին:

§ 7. Մշտական անդամ են համարուած այն
անձիք, որոնք նուիրուած են ընկերութեան միա-
նուագ ոչ պակաս քան 50 ըուբլի:

Ծ ա ն օ թ ու թ իւ ն. — Այն անձիք, որոնք շայոց դրա-
մատիկական ընկերութեան պատուաւոր և մշտական ան-
դամ են եղել մինչև կանոնադրութեան փոփոխութիւնը,
պահուած են իրանց կոչուածը, իսկ ընկերութեան նախկին
հիմնադիրները համարուած են վերակազմուած ընկերութեան
մշտական անդամներ:

§ 8. Գործադիր անդամներ համարուած են
այն անձիք, որոնք ցանկութիւն են յայտնուած
վճարել ի նպաստ ընկերութեան տարեկան ոչ
պակաս՝ քան 3 ըուբլի և ընտրուած են ընդհանուր
ժողովի կողմից:

§ 9. Ընկերութեան այն անդամը, որ ընդ-
հանուր ժողովի որոշած ժամանակամիջոցում չի
վճարուած անդամավճարը, հրաժարուած է համար-
ւում ընկերութիւնից:

§ 10. Այն անձիք, որոնք իրենց անվճար

§ 11. Всѣ члены Общества, безъ различія наименованій, пользуются одинаковымъ голосомъ при рѣшеніи дѣлъ на Общихъ Собраніяхъ.

ПРИМѢЧАНІЕ. Членъ Общества, дѣятельность коего не соотвѣтствуетъ интересамъ Общества, ² можетъ быть исключенъ изъ состава Общества по постановленію Общаго Собранія.

IV. Управленіе дѣлами Общества.

§ 12. Дѣлами Общества завѣдываютъ:

- а) Общія Собранія его членовъ;
- б) Центральный Совѣтъ и мѣстныя Правленія, и
- в) Ревизіонныя комиссіи.

§ 13. Общія Собранія членовъ бываютъ обыкновенныя и чрезвычайныя.

Обыкновенныя Общія Собранія Общества созываются Предсѣдателемъ Совѣта, а мѣстныхъ отдѣленій—Предсѣдателями Правленій разъ въ годъ, по окончаніи театральнаго сезона, для избранія должностныхъ лицъ Общества, для выслушанія отчета Совѣта и Правленій за истекшій годъ, утвержденія смѣты на будущій годъ, а также журнала ревизіонной комиссіи, по разсмотрѣнію оныхъ состояшагося.

Чрезвычайныя же Собранія могутъ быть созываемы Предсѣдателями во всякое время для рѣшенія дѣлъ и вопросовъ, не терпящихъ отлагательства, а также по требованію ревизіонной комиссіи или по заявленію не менѣе 25 членовъ

գործունէութեամբ նպաստում են ընկերութեան նպատակներին, կարող են, խորհրդի կամ վարչութեան առջարկով, ընդհանուր ժողովի կողմից նպաստող անդամ ընտրուել առանց դրամական վճար տալու:

§ 11. Ընկերութեան բոլոր անդամները, առանց խտրութեան, ընդհանուր ժողովներում հավասար ձայն ունեն վճիռ կայացնելիս:

Ծանոթութիւն.— Ընկերութեան այն անդամը, որի գործունէութիւնը չի համապատասխանում ընկերութեան շահերին, կարող է ընդհանուր ժողովի որոշմամբ հրաժարեցնուել ընկերութիւնից:

IV. Ընկերութեան գործերի կառավարութիւնը

§ 12. Ընկերութեան գործերը վարում են. ա.) Նրա անդամների ընդհանուր ժողովները.

- բ) Ընկերութեան կենտրոնական խորհուրդը և տեղական վարչութիւնները և
- գ) Վերաստուգող յանձնաժողովները:

§ 13. Անդամների ընդհանուր ժողովները լինում են սովորական և արտակարգ: Ընկերութեան սովորական ընդհանուր ժողովները հրաւիրում է խորհրդի նախագահը, իսկ տեղական ձեռնարկի ժողովները՝ վարչութիւնների նախագահները տարէնը մի անգամ, թատերական սէզոնի վերջնաալուց յետոյ, որպէսզի ընտրեն ընկերութեան պաշտօնավար անձերին, քննեն խորհրդի և վարչութիւնների ներկայացրած անցած տարուայ հաշիւը, հաստատեն առաջիկայ տարուայ նախահաշիւը, ինչպէս և վերաստուգող յանձնա-

Общества въ Тифлисѣ или 1/10 всѣхъ членовъ Отдѣленія.

§ 14. Общее Собраніе, какъ чрезвычайное, такъ и обыкновенное, считается состоявшимся, когда въ немъ присутствуютъ не менѣе 1/5 всѣхъ членовъ, находящихся въ Тифлисѣ, или мѣстнаго Отдѣленія. Если означеннаго числа членовъ въ Собраніе не явится, то Собраніе объявляется, не состоявшимся, и для разсмотрѣнія тѣхъ же вопросовъ созывается, не ранѣе семи дней, новое Общее Собраніе, которое, считается состоявшимся, какое бы число членовъ на оно не явилось, о чемъ члены въ пригластельныхъ повѣсткахъ или газетныхъ объявленіяхъ предупреждаются.

ПРИМѢЧАНІЕ. О днѣ, часѣ, мѣстѣ и предметахъ занятія всѣхъ Общихъ Собраній Совѣтъ и Правленія обязаны заблаговременно увѣдомлять начальника мѣстной полиціи и членовъ Общества.

§ 15. Въ Общемъ Собраніи предсѣдательствуетъ одинъ изъ членовъ Общества, не принадлежащихъ къ составу Совѣта, Правленія и ревизіонной комиссіи, по особому каждый разъ избранію, производимому при самомъ открытіи Общаго Собранія; открываетъ же Общее Собраніе Предсѣдатель Совѣта или Правленія.

§ 16. Дѣла въ Общихъ Собраніяхъ рѣшаются простымъ большинствомъ голосовъ присутствующихъ членовъ, за исключеніемъ вопросовъ: о приобрѣтеніи, отчужденіи и закладѣ имѣній, о выборѣ почетныхъ членовъ, объ исключеніи членовъ изъ состава Общества и объ измѣненіи

Ѳողովի օրագրութիւնը այդ հաշւի ու նախահաշւի մասին:

Արտակարգ Ժողովներ կարող են հրաւիրել նախագահները ամեն ժամանակ՝ անյետաձգելի գործեր ու հարցեր վճռելու համար և նմանապէս վերաստուգող յանձնաժողովի պահանջմամբ և կամ ընկերութեան Թիֆլիսի առնուազն 25 անդամների կամ ճիւղի բոլոր անդամների 1/10 մասի ցանկութեամբ:

§ 14. Ընդհանուր Ժողովը, թէ արտակարգը և թէ սովորականը, կայացած է համարուում, եթէ ներկայ են Թիֆլիսում գտնուող կամ տեղական ճիւղին պատկանող անդամներից առնուազն 1/5 մասը: Իսկ եթէ այդքան անդամներ ներկայ չեն, այն ժամանակ Ժողովը յայտարարուում է չը կայացած և միևնոյն խնդիրների քննութեան համար հրաւիրուում է, եօթը օրից ոչ վաղ. նոր ընդհանուր Ժողով, որ կայացած է համարուում՝ քանի անգամ էլ որ գան, և այդ մասին անդամները հրաւիրագրերի կամ լրագրական յայտարարութիւնների միջոցով նախազգուշացուում են:

Ծանօթութիւն.— Ընդհանուր Ժողովների օրայ, ժամի, տեղի և զբաղմունքի առարկաների մասին խորհուրդը և վարչութիւնը պարտաւոր են նախապէս տեղեկացնել տեղական ոստիկանութեան իշխանաւորին և ընկերութեան անդամներին:

§ 15. Ընդհանուր Ժողովին նախագահուում է խորհրդի, վարչութիւնների և վերաստուգող յանձնաժողովների կազմին չը պատկանող անդամներից մէկը իւրաքանչիւր անգամ առանձին բուէարկութեամբ, որ կատարուում է ընդհանուր Ժողովը բանալուն պէս: Իսկ ընդհանուր Ժողովը բաց

и дополненіи сего устава, кои разсматриваются въ Общемъ Собраніи Общества въ Тифлисѣ и разрѣшаются большинствомъ 2/3 голосовъ, и о закрытіи Общества и ликвидаціи его имущества, для разрѣшенія какового вопроса необходимо присутствіе въ Общихъ Собраніяхъ 2/3 всѣхъ членовъ, находящихся въ Тифлисѣ или мѣстнаго Отдѣленія и большинство 2/3 всѣхъ голосавшихъ, при чемъ результаты голосованій въ мѣстныхъ Общихъ Собраніяхъ сообщаются, съ обозначеніемъ числа всѣхъ членовъ, подавшихъ за и противъ, Совѣту Общества, который дѣлаетъ подсчетъ всѣхъ голосовъ, поданныхъ за и противъ, какъ въ Тифлисѣ, такъ и въ мѣстныхъ Отдѣленіяхъ.

ПРИМѢЧАНІЕ. Голосованіе на Общихъ Собраніяхъ производится закрытою или открытою баллотировкою, по усмотрѣнію Собранія. Но въ случаѣ, указанномъ въ § 18 и 30, а также и въ случаѣ требованія 10-ти членовъ Собранія, обязательна закрытая баллотировка.

§ 17. Общія Собранія имѣютъ предметомъ своихъ занятій:

- а) разсмотрѣніе и утвержденіе смѣтъ и отчетовъ Общества;
- б) разсмотрѣніе и разрѣшеніе предположеній и докладовъ Совѣта или Правленія и заявленій членовъ о мѣрахъ, могущихъ содѣйствовать достиженію цѣлей Общества;
- в) составленіе и утвержденіе правилъ и инструкцій по различнымъ частямъ управленія

и анноуа [սորհրդի կա՛վ վարչութեան նախագահը:

§ 16. Ընդհանուր ժողովներում խնդիրները վճռում են ներկայ եղող անդամների ձայների հասարակ մեծամասնութեամբ, բացի հետևեալ հարցերից,—կայքերի սեփականութեան իրաւունք ձեռք բերելը ու ուրիշին տալը և գրաւ ընդունելն ու գրաւ դնելը, պատւաւոր անդամների ընտրութիւնը, ընկերութիւնից որևէ անդամի հեռացնելը և այս կանոնադրութեան փոփոխութիւնն ու լրացումն, որոնք քննւում են ընկերութեան ընդհանուր ժողովում թիֆլիսում ու որոշւում են ձայների 2/3 մեծամասնութեամբ, և ընկերութեան փակման ու լիկվիդացիայի հարցից, որի լուծման համար անհրաժեշտ է, որ ընդհանուր ժողովներում ներկայ լինեն թիֆլիսում գտնուող կամ տեղական ճիւղի անդամների 2/3 մասը և որ ստացւել քուէարկողների ձայների 2/3 մեծամասնութիւն: Դրա համար՝ տեղական վարչութիւնները պէտք է տեղական ժողովներում թեր և դէմ քուէարկողների թիւը հաղորդեն ընկերութեան խորհրդին, որ վերջնականօրէն հաշւում է թէ թիֆլիսում և թէ տեղական ճիւղերում բոլոր թեր և դէմ քուէարկողների ընդհանուր թիւը:

Ծանօթ ու թիւն.—Ընդհանուր ժողովներում ձայնատուութիւնը կատարւում է գաղտնի կամ բաց քուէարկութեամբ, ըստ ժողովի հայեցողութեան: Բայց §§ 18 և 30-ում յիշւած դէպքում, ինչպէս և ժողովի 10 անդամի պահանջելիս՝ պարտադիր է գաղտնի քուէարկութիւն:

§ 17. Ընդհանուր ժողովների պարապմունքի խնդիրներն են՝

- ա) Ընկերութեան նախահաշիւների և հաշիւների քննութիւնը ու հաստատութիւնը:

дѣлами Общества, а также и программъ и усло-
вій на соисканіе премій;

г) избраніе Предсѣдателя Общаго Собранія,
членовъ Совѣта или Правленія и комиссій, а
равно и членовъ Общества.

ПРИМѢЧАНІЕ 1. Предположенія членовъ
Общества вносятся въ Общее Собраніе черезъ
Предсѣдателя Совѣта или Правленія и должны
быть представлены Совѣту или Правленію по край-
ней мѣрѣ за семь дней до Общаго Собранія

ПРИМѢЧАНІЕ 2. Къ обсужденію въ Об-
щихъ Собраніяхъ допускаются лишь предметы, не-
посредственно относящіяся къ опредѣленной уста-
вомъ дѣятельности Общества и лишь тѣ, о коихъ
заблаговременно доведено до свѣдѣнія начальника
мѣстной полиціи и членовъ Общества.

V. Центральный Совѣтъ.

§ 18. Для ближайшаго завѣдыванія всѣми
дѣлами Общества и для исполнительныхъ по
нимъ дѣйствій, Общее Собраніе въ Тифлисѣ
избираетъ изъ числа членовъ Общества, Совѣтъ
Общества, являющійся Центральнымъ Органомъ
всего Общества, и состоящій изъ семи членовъ
и трехъ къ нимъ кандидатовъ.

§ 19. Члены Совѣта избираются на три
года, а кандидаты на одинъ годъ.

ПРИМѢЧАНІЕ 1. Во избѣжаніе единовре-
меннаго выбытія членовъ Совѣта, ежегодно выбу-
ываетъ 2—3 члена (2, 2 и 3), при чемъ въ первые
два года по преобразованіи Общества по жребію,
а затѣмъ по старшинству избранія.

բ) խորհրդի կամ վարչութիւնների ղեկավարութեան և ղեկավարութեան անդամների, ինչպէս նաև ընկերութեան անդամների արդարացի քննութիւնն ու որոշումը որոշող կերութեան նպատակների իրագործման նպաստել:

գ) Ընկերութեան գործերի կառավարութեան զանազան մասերին վերաբերեալ կանոնների և նրահանգների, ինչպէս և մրացանակաբաշխութիւնների համար ծրագիրների և պայմանների մշակումն ու հաստատումը:

դ) Ընդհարուր ժողովի նախագահի, խորհրդի կամ վարչութիւնների և յանձնաժողովների անդամների, ինչպէս և ընկերութեան անդամների ընտրութիւնը:

Մ ա ն օ թ ու թ իւ ն I.—Ընկերութեան անդամների առաջադրութիւնները խորհրդի կամ վարչութեան նախագահի միջոցով են ընդհանուր ժողովին առաջարկուում և պէտք է խորհրդին կամ վարչութեան ներկայացեն ընդհանուր ժողովից գոնէ եօթ օր առաջ:

Մ ա ն օ թ ու թ իւ ն II.—Ընդհանուր ժողովները քննութեան ենթարկուում են միայն այնպիսի խնդիրներ, որոնք անմիջապէս վերաբերուում են ընկերութեան կանոնադրութեամբ սահմանուած գործունէութեան և որոնց մասին նախապէս ծանուցուած է տեղական ոստիկանութեան իշխանաւորին և ընկերութեան անդամներին:

V. Կենտրոնական խորհուրդ

§ 18. Ընկերութեան բոլոր գործերը անմիջապէս կառավարելու և նրանց վերաբերեալ որոշումները ի կատար ածելու համար՝ Թիֆլիսի ընդհանուր ժողովը ընկերութեան անդամների միջից ընտրուում է ընկերութեան մի խորհուրդ,

ПРИМЪЧАНІЕ 2. Кандидаты замѣняютъ членовъ Совѣта на случай продолжительнаго отсутствія изъ Тифлиса, болѣзни, смерти и т. п. до годичнаго собранія.

§ 20. Совѣтъ избираетъ изъ своей среды Предсѣдателя, Товарища Предсѣдателя, Секретаря и Казначея.

ПРИМЪЧАНІЕ 1. Товарищъ Предсѣдателя заступаетъ мѣсто Предсѣдателя въ случаѣ его болѣзни или его отсутствія.

ПРИМЪЧАНІЕ 2. Обязанности Секретаря и Казначея опредѣляются инструкціею, выработанною Совѣтомъ и утвержденною Общимъ Собраніемъ.

§ 21. Совѣтъ имѣетъ предметомъ своихъ занятій:

а) Исполненіе всѣхъ законныхъ постановленій Общаго Собранія;

б) Веденіе инвентаря, прихода — расходныхъ книгъ и отчетности по имуществу, дѣламъ и суммамъ Общества, равно какъ и списка членовъ Общества;

в) Веденіе переговоровъ, заключеніе условій и расчетовъ съ труппами, антрепренерами и любителями;

г) Завѣдываніе, подъ отвѣтственностью и отчетностью передъ Общимъ Собраніемъ, всѣмъ имуществомъ и всѣми дѣлами Общества;

д) Снабженіе труппъ и кружковъ любителей репертуаромъ, аксессуарами и прочими средствами къ устройству спектаклей;

որ ամբողջ ընկերութեան կենտրոնական մարմինն է հանդիսանում և բաղկանում է եօթ անդամից և երեք փոխանդամից:

§ 19. Խորհրդի անդամները ընտրում են երեք տարով, իսկ փոխանդամները մի տարով:

Ծանօթութիւն 1.—Որպէսզի խորհրդի բոլոր անդամները միասին չը փոխուեն, իւրաքանչիւր տարի հեռանում են 2 կամ 3 անդամ (2, 2 և 3), և այն՝ ընկերութեան վերակազմութեան հետևող առաջին երկու տարիները վիճակով, իսկ այնուհետև ընտրութեան աւագութեամբ:

Ծանօթութիւն 2.—Փոխանդամները փոխարինում են խորհրդի անդամներին մինչև տարեկան ընդհանուր ժողովը այն դէպքերում, երբ խորհրդի որևէ անդամ երկար ժամանակով բացակայում է Թիֆլիսից, հիւանդ է լինում, մեռնում է և այլն:

§ 20. Խորհուրդը իր միջից ընտրում է մի նախագահ, մի փոխնախագահ, մի քարտուղար և մի գանձապահ:

Ծանօթութիւն 1.—Փոխնախագահը փոխարինում է նախագահին նրա հիւանդութեան կամ բացակայութեան դէպքում:

Ծանօթութիւն 2.—Քարտուղարի և գանձապահի պարտականութիւնները որոշում են խորհրդի մշակած և ընդհանուր ժողովից հաստատած հրահանգով:

§ 21. Խորհրդի զբաղմունքի առարկաներն են:

ա.) Ընդհանուր ժողովների բոլոր օրինաւոր վճիռների կատարումը:

բ.) Պահել ինվէնտարը, ել և մտից մատենաները, ընկերութեան գոյքի, գործերի և գումարների հաշիւները, ինչպէս և ընկերութեան անդամների անւանացուցակը:

գ.) Բանակցել, պայմաններ կապել և հաշիւներ վարել խմբերի անտրպըընեօրների և սիրողների հետ:

е) Представленіе Обществу Собранію предположеній, докладовъ и соображеній о мѣрахъ къ достиженію цѣли Общества и къ дальнѣйшему развитію его средствъ и дѣятельности;

ж) Вообще всѣ исполнительныя и административныя распоряженія по дѣламъ Общества;

з) Контроль надъ дѣятельностью мѣстныхъ Правленій и Отдѣленій.

ПРИМѢЧАНІЕ За цѣлость суммъ и имущества Общества отвѣчаютъ всѣ члены Совѣта, исключая случаевъ, когда растрата таковыхъ произведена однимъ изъ членовъ безъ вѣдома другихъ или членами мѣстныхъ Правленій.

§ 22. Совѣтъ ежегодно представляетъ Обществу Собранію подробный отчетъ о составѣ и дѣятельности Общества и положеніи его дѣла. По разсмотрѣніи и одобреніи отчета Общимъ Собраніемъ, онъ печатается въ мѣстныхъ газетахъ и представляется на русскомъ языкѣ въ двухъ экземплярахъ Тифлисскому Губернатору. Въ теченіе недѣли, предшествующей Обществу Собранію, отчетъ Совѣта долженъ быть предъявленъ каждому члену, желающему заблаговременно ознакомиться съ нимъ.

§ 23. Засѣданіе Совѣта считается состоявшимся, если въ немъ, кромѣ Предсѣдательствующаго, присутствуетъ не менѣе трехъ членовъ. Въ случаѣ отсутствія Предсѣдателя и его Товарища, мѣсто Предсѣдателя заступаетъ одинъ изъ членовъ Совѣта, по старшинству избранія. Засѣданія Совѣта бываютъ не менѣе одного раза

г.) **Կառավարել ընկերութեան բոլոր գործերը և գործերը պատասխանատու և հաշվետու լինելով ընդհանուր ժողովի առաջ:**

ե.) **Ընձեռել դերասանական և սիրողների խմբերին ուսուցիչներ, ակադեմիկոսներ և ուրիշ պարագաներ ներկայացումներ կազմակերպելու համար:**

զ.) **Ընդհանուր ժողովին առջարկութիւններ և զեկուցումներ անել այն միջոցների մասին, որոնք կարող են նպաստել ընկերութեան նպատակների իրագործման և աւելի զարգացնել նրա նիւթականը ու գործունէութիւնը:**

է.) **Սահասարակ ամեն տեսակ կատարողական և վարչական տնօրինութիւններ անել ընկերութեան գործերի վերաբերմամբ:**

ը.) **Վերահսկել տեղական վարչութիւնների և ճիւղերի գործունէութեանը:**

Ծանօթութիւն:—Ընկերութեան գումարների և գործի ամբողջութեան համար պատասխանատու են խորհրդի բոլոր անդամները, բացի այն դէպքից, երբ զեղծում կատարել է խորհրդի մի անդամը առանց միւսների դիտութեան, կամ թէ կատարել են տեղական վարչութիւնների անդամները:

§ 22. **Սորհուրդը ամեն տարի մանրամասն հաշիւ է ներկայացնում ընդհանուր ժողովին ընկերութեան կազմի ու գործունէութեան և գործերի ընդհանուր դրութեան մասին: Հաշիւը բնակելուց և հաստատուելուց յետոյ, տպագրում է տեղական թերթերում և երկու օրինակ ուսուներէն լեզուով ներկայացում է Թիֆլիսի նահանգապետին: Ընդհանուր ժողովի նախորդ շաբաթեայ ընթացքում խորհրդի հաշիւը պէտք է ներկայացնէլ նրա հետ**

въ мѣсяць. На засѣданія Совѣта, съ правомъ совѣщательнаго голоса, могутъ быть приглашаемы члены Общества и постороннія лица. Въ случаѣ равенства голосовъ, мнѣніе Предсѣдательствующаго даетъ перевѣсъ.

§ 24 Предсѣдатель Совѣта:

а) Созываетъ Общія собранія и засѣданія Совѣта;

а) Руководитъ совѣщаніями Совѣта, а также и Общимъ Собраніемъ до выбора Предсѣдателя послѣдняго;

в) Наблюдаетъ за точнымъ исполненіемъ сего устава и

г) Сносится отъ имени Общества съ подлежащими учрежденіями и лицами.

VI. Комиссія.

§ 25. Для освидѣтельствванія и провѣрки имущества, дѣлъ и счетовъ Общества, Общія Собранія ежегодно избираютъ ревизіонную комиссію, въ числѣ трехъ членовъ и двухъ кандидатовъ къ нимъ.

ПРИМѢЧАНІЕ. Порядокъ дѣйствія ревизіонной комиссіи опредѣляется утвержденною Общимъ Собраніемъ инструкціею.

§ 26. Для разсмотрѣнія и оцѣнки драматическихъ произведеній, подлежащихъ постановкѣ на сценѣ или представляемыхъ на соисканіе премій, и для разсмотрѣнія отдѣльныхъ вопросовъ

վաղորօր ծանօթանալ ցանկացող իւրաքանչիւր անդամին:

§ 23. Խորհրդի նիստը կայացած է համարում, եթէ՝ բացի նախագահողից՝ ներկայ են առնուազն երեք անդամներ: Եթէ նախագահը և փոխ նախագահը բացակայ են, նախագահում է խորհրդի մի ուրիշ անդամ ըստ ընտրութեան աւագութեան: Խորհրդի նիստերը գումարում են առնուազն ավիսը մի անգամ: Խորհրդի նիստերին կարող են հրաւիրուել խորհրդակցական ձայնով նաև ընկերութեան ուրիշ անդամներ և կողմնակի անձեր: Չայների հաւասարութեան դէպքում նախագահի կարծիքը գերակշռութիւն է տալիս:

§ 24. Խորհրդի նախագահը՝

ա.) Հրաւիրում է ընդհանուր ժողովներ և խորհրդի նիստեր:

բ.) Դեկավարում է խորհրդի խորհրդակցութիւնները, ինչպէս և ընդհանուր ժողովը, մինչև այս վերջինիս նախագահի ընտրութիւնը:

բ.) Հսկում է այս կանոնադրութեան ճիշտ գործադրութեան վրայ և

դ.) Ընկերութեան անունից յարաբերութիւն է ունենում զանազան հաստատութիւնների և անձերի հետ:

VI. Յանձնաժողովներ

§ 25. Ընդհանուր ժողովը ընկերութեան գոյքերը, գործերը և հաշիւները քննելու և վերաստուգելու համար իւրաքանչիւր տարի ընտրում է մի վերաստուգիչ յանձնաժողով, բաղկացած երեք անդամից և երկու փոխանդամից:

или исполненія отдѣльныхъ порученій, Общія Собранія избираютъ изъ числа членовъ Общества особыя коммисіи, составъ и кругъ дѣйствій которыхъ опредѣляются Общимъ Собраніемъ.

VII Мѣстныя Отдѣленія.

§ 27. Общество, въ лицѣ своего Совѣта, имѣетъ право, въ установленномъ законѣмъ порядкѣ, открывать Отдѣленія въ предѣлахъ Кавказскаго Края, на основаніи сего устава.

§ 28. Для открытія Отдѣленія требуется, чтобы записались въ члены не менѣе 15-ти лицъ.

§ 29. Мѣстныя Общія Собранія, Правленія и Коммисіи завѣдываютъ исключительно дѣлами, касающимися мѣстныхъ Отдѣленій, руководствуясь указаніями сего устава, расходуя на мѣстныя нужды мѣстныя средства.

§ 30. Правленіе мѣстнаго Отдѣленія состоитъ изъ пяти членовъ и двухъ кандидатовъ къ нимъ, избираемыхъ, высывающихъ и избирающихъ должностныхъ лицъ въ томъ же порядкѣ, что и члены Совѣта.

§ 31. Засѣданіе Правленія считается состоявшимся, если въ немъ присутствуетъ не менѣе трехъ членовъ.

§ 32. Правленія періодически доставляютъ свѣдѣнія о дѣятельности Отдѣленій Совѣту, а за мѣсяць по годичнаго Общаго Собранія въ Тифлисъ обязательно посылаютъ Совѣту годич-

Ծ ա ն օ Թ ու թ իւ ն.—Վերաստուգիչ յանձնաժողովի գործելակերպը որոշուած է ընդհանուր ժողովից հաստատուած հրահանգով:

§ 26. Ներկայացման կամ մրցանակի առաջարկած Թատերական երկերը քննելու և զնահատելու, ինչպէս նաև առհասարակ առանձին հարցեր քննելու և կամ առանձին յանձնարարութիւններ կատարելու համար ընդհանուր ժողովները ընտրուած են ընկերութեան անդամների միջից յանձնաժողովներ, միանգամայն որոշելով նրանց կազմը և գործունէութեան շրջանը:

VII. Տեղական ճիւղեր

§ 27. Ընկերութիւնը, յանձին իր խորհրդին, իրաւունք ունի, օրինական կարգով, ճիւղեր բանալ կովկասի սահմաններում, այս կանոնադրութեան հիման վրայ:

§ 28. Ճիւղ բանալու համար անհրաժեշտ է, որ անգամ գրեւն առնուազն 15 հոգի:

§ 29. Տեղական ընդհանուր ժողովները, վարչութիւնները և յանձնաժողովները վարում են միմիայն տեղական ճիւղերին վերաբերեալ գործերը, ղեկավարելով այս կանոնադրութեան ցուցմունքներով և տեղական կարիքների վրայ տեղական միջոցները ծախսելով:

§ 30. Տեղական ճիւղի վարչութիւնը կազմուած է հինգ անդամից և երկու փոխանդամից, որոնք ընտրուած են, պաշտօնից հեռանում են և իրանց միջից պաշտօնակատար անձինք են ընտրուած նոյն կարգով, ինչ որ խորհրդի անդամները:

ный отчетъ о дѣятельности Отдѣлений и о ихъ суммахъ и имуществѣ.

§ 33. Для освидѣтельствования и провѣрки имущества, дѣлъ и счетовъ Отдѣлений, Общія Собранія ежегодно избираютъ ревизионную комиссію въ числѣ трехъ членовъ

VIII. Общія правила.

§ 34. Члены Отдѣленія Общества, присутствующіе на Общемъ Собраніи въ Тифлисѣ или другого Отдѣленія, пользуются правомъ голоса наравнѣ съ мѣстными членами Общества. Такимъ же правомъ пользуются Тифлисскіе члены Общества въ Общихъ Собраніяхъ всѣхъ Отдѣленій Общества.

§ 35. Общество имѣетъ свою печать съ надписью: „Печать Армянскаго Драматическаго Общества“, хранящуюся у Предсѣдателя Совѣта.

ПРИМѢЧАНІЕ. Отдѣленія имѣютъ свои печати съ наименованіемъ Отдѣленія, хранящіяся у Предсѣдателей Правленій.

§ 36 По мѣрѣ развитія средствъ и дѣятельности Общества, члены Совѣта, Правленій и Комиссій могутъ быть вознаграждаемы по усмотрѣнію Общихъ Собраній.

XI. Закрытіе Общества.

§ 37. Если Общество по какимъ либо обстоятельствамъ прекратитъ свое существованіе,

§ 31. *Վարչութեան նիստը կայացած է համարուում, եթէ ներկայ են լինում անուակն երեք անդամ:*

§ 32. *Վարչութիւնները պարբերաբար տեղեկութիւններ են հաղորդում խորհրդին ճիւղերի գործունէութեան մասին, իսկ Թիֆլիսի տարեկան ընդհանուր ժողովից մի ամիս առաջ պարտաւոր են ուղարկել խորհրդին տարեկան հաշիւ ճիւղերի գործունէութեան և նրանց գումարների և գոյքերի մասին:*

§ 33. *Ճիւղերի գոյքի, գործերի և հաշիւների քննութեան ու ստուգման համար ընդհանուր ժողովները ամեն տարի ընտրում են երեք անդամից բաղկացած վերաստուգիչ յանձնաժողով:*

VIII. Ընդհանուր կանոններ

§ 34. *Ընկերութեան ճիւղերի այն անդամներին, որոնք ներկայ են գտնուում Թիֆլիսի կամ որևէ այլ ճիւղի ընդհանուր ժողովին, տրւում է ձայնի իրաւունք ընկերութեան տեղական անդամներին համահաւասար: Նոյնպիսի իրաւունք է տրւում ընկերութեան Թիֆլիսի անդամներին ընկերութեան բոլոր ճիւղերի ընդհանուր ժողովներին:*

§ 35. *Ընկերութիւնը ունի իր կնիքը, «Հայոց Իրամատիկական Ընկերութեան կնիք» մակագրութեամբ, որ պահւում է խորհրդի նախագահի մօտ:*

Մ ա ն օ Թ ո ւ թ ի ւ ն .— Ճ ի ւ ղ ե ր ը ո ւ ն են ի ր ան ց կ ն է ք ն ե ր ը ճ ի ւ ղ ի ան ու ն ո ւ ղ , որ ո ն ք պ ա հ ւ ո ւ մ են վ ա ր չ ո ւ թ ի ւ ն ն ե ր ի ն ա թ ա գ ա հ ն ե ր ի մ օ տ :

то всё остающіеся капиталы и имущество Общества обращаются на удовлетвореніе культурно—просвѣтительныхъ нуждъ русскихъ армянъ, по постановленію всѣхъ Отдѣлений Общества (см. § 16), за исключеніемъ тѣхъ капиталовъ и имущества, назначеніе коихъ на случай закрытія Общества предусмотрено самими жертвователями.

§ 36. Երբ ընկերութեան միջոցները և գործունէութիւնը հետզհետէ մեծ ծաւալ ստանան, խորհրդի, վարչութիւնների և յանձնաժողովների անդամները կարող են վարձատրութիւն ստանալ ըստ ընդհանուր ժողովի հայեցողութեան:

IX. Ընկերութեան փակումը

§ 37. Եթէ ընկերութիւնը որեւէ հանգամանքի շնորհիւ դադարեցնի գոյութիւնը, ընկերութեան բոլոր մնացած գումարները և գոյքը գործադրելու են Ռուսահայերի կուլտուրական-կրթական կարիքների գոհացման համար, ընկերութեան բոլոր ձիւղերի որոշմամբ (տես § 16), բացի այն դրամագլուխներից և գոյքերից, որոնց գործադրութիւնը, ի դէպ ընկերութեան փակման, նախորոշել են նուիրատուները իրանք:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0307672

